

Naš Dom

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Najša vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kreno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravištvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h. dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Slovenski volilci!

Dolžnost Vas kliče na volišče! Dne 24. maja si morate izvoliti nove poslance! V prihodnjem državnem zboru se bo šlo za velika, dalekosežna vprašanja.

Nasprotniki krščanstva bodo napeli vse sile, da se razruši zakrament sv. zakona in omogoči lahka ločitev zakona; delali bomo z vsemi močmi, da se sprejme postava, vsled katere katehet ne bo več smel prestopiti praga naših šol.

Nasprotniki kmeta, kmečkega hlapca, delavca, viničarja bodo predlagali postavbe, ki bodo tem pridnim stanovom hudo škodovala, ter jih skušali ugonobiti. Tudi tovarniško delavstvo nima nič pričakovati od liberalnih in socialdemokratskih strank, ki smatrajo delavstvo le za svojo molzno kravo.

Tudi nasprotniki našega naroda bodo sedaj ob volitvah dvigali zopet svoje glave s priliznjenimi in sladkomilimi obrazi ter vas vabili v svoj nemškutarski tabor.

Naj pridejo vabila do Vas od liberalne „narodne“ stranke, ali od štajercijanske stranke, ali pa od socialdemokratov, ne ozirajte se na nje, ampak odločno jih zavrnite. V zlatih posodah ponujajo vam le strup! Lepo bodočnost vam obetajo, a hočejo Vašo smrt! Ljubezen vam kažejo, a imajo v istini le ošabno brezbržnost za Vas!

Možje, kateri ne bodo v državnem zboru nikdar ničesar storili proti vašemu katoliškemu nazarju, proti vašim kmečkim ali delavskim težnjam, proti vašemu narodnemu čustvu, ampak bodo vedno neumorno delovali za gospodarske, narodne in verske koristi, so naslednji, katere vam toplo priporočamo:

Ivan Roškar,
posestnik v Št. Jurju v Slov. gor. in deželni poslanec za volilni okraj Maribor levi breg Drave, Št. Leonard, Gornja Radgona in Ljutomer.

Franc Pišek,
posestnik in župan v Hotinji vasi za volilni okraj Maribor desni breg Drave, Slov. Bistrica in Konjice.

Dr. Miroslav Ploj,
dvorni svetnik na Dunaju za volilni okraj Ptuj in Ormož.

Franc Robič,
deželni odbornik v Gradcu za volilni okraj Marnberg, Slovenjgradec, Šeštanj in Gornjigrad.

Dr. Anton Korošec,
urednik v Mariboru za volilni okraj Šmarje, Rogatec, Kozje.

Dr. Jožef Povalej,
vleposestnik v Št. Juriju ob juž. žel. in finančni komisar v Mariboru za volilni okraj Celje in Kranjsko.

Dr. Ivan Benkovič,
odvetnik v Brežicah

za volilni okraj Brežice, Sevnica in Laško.

To so možje-kandidatje, katerim lahko brez strahu in obotavljanja izročite dne 14. maja svoje glasove, da bodo zastopali vaše koristi v državnem zboru na Dunaju.

Slovenski mladeniči! Kadarkoli imamo važne in težavne čase, vedno se obrnemo k vam in ne brez uspeha. Tako tudi sedaj! Posodite svoje čile in mlade moči sveti stvari, katero zastopamo. Z mladeniško živahnostjo začnite agitacijo za imenovane kandidate po celi spodnještajerski slovenski zemlji. Kakor hitro vidimo vaše vrste ob svoji strani, vemo, da bo zmaga pri nas. Slovenski mladeniči, vaši spretnosti izročamo zopet svojo stvar!

Vsi na delo, na agitacijo! Kjer bo delo, tam bo zmaga!

Grof Lambsdorff.

Od l. 1900 do 1906 je ta mož vodil zunanjo politiko Rusije. Videli smo ga tudi v Avstriji in sicer na Dunaju in Mirestegu, kamor je prišel s svojim carjem l. 1903 in kjer sta se ruski car in naš cesar pogovarjala o postopanju v Makedoniji. Lani je šel vsled bolezni v pokoj. Iskal je zdravja v San Remo, a tam ga je dohitela pred kratkim smrt. Bil je zelo sposoben politik in neomahljiv v zvestobi do svojega carja.

Grof Lambsdorff.

sar pogovarjala o postopanju v Makedoniji. Lani je šel vsled bolezni v pokoj. Iskal je zdravja v San Remo, a tam ga je dohitela pred kratkim smrt. Bil je zelo sposoben politik in neomahljiv v zvestobi do svojega carja.

Petdeset let v vojaški službi.

V 51. infanterijskem regimentu so obhajali letos nenavadno obletnico. Narednik Viktor Nagy je nastopil petdeseto leto, odkar služi v tem regimentu zvesto cesarju in domovini. Nagy je rojen 1836 v Somliju na Sedmograškem in je bil l. 1857 asen-

tiran za 51. infanterijski regiment. Udeležil se je l. 1866 bitke pri Kraljevem gradu kot zastavonoša. Kroglice so frčale okoli njega, zadele v tornister in

Narednik Viktor Nagy.

zastavo, a Nagy je ostal nepoškodovan. Tudi pri osvojitvi Bosne je bil zraven ter se hrabro odlikoval. Imel je 4 imejitelje regimenta ter 14 komandantov. Vsi so odšli, Nagy je ostal.

Naša organizacija.

Kako se agitira? Vse volilce si prepiši iz volilnega imenika. Odločne nasprotnike pusti pri miru. Škoda besedi. Odločne pristaše tudi pusti pri miru. Ti bodo že sami storili svojo dolžnost. Največjo in edino pozornost obračaj na nezanesljive in nezavedne volilce.

Prepišite si volilne imenike! Pri županstvih so razpoloženi volilni imeniki! Prepišite si jih! Brez volilnega imenika je nemogoča agitacija!

S čim mora volilec dokazati, da ima volilno pravico? Z rojstnim, domovinskim, vojaškim listom, z delavskimi knjižicami, s potrdilom županstva ali gospodarja o bivanju. Ta dokazila so nujno potrebna. Zakon pravi: Ako kdo ne donese gori imenovanih dokazil, se ima njegova prošnja takoj zavrniti, ne da bi trebalo niti ozirati se na njegovo reklamacijo!

Sv. Jurij ob Taboru. Nekaj izvanrednega je bilo pri nas na praznik Marijinega Oznanenja, namreč mladeniški shod. Veliki mladeniški shodi so se

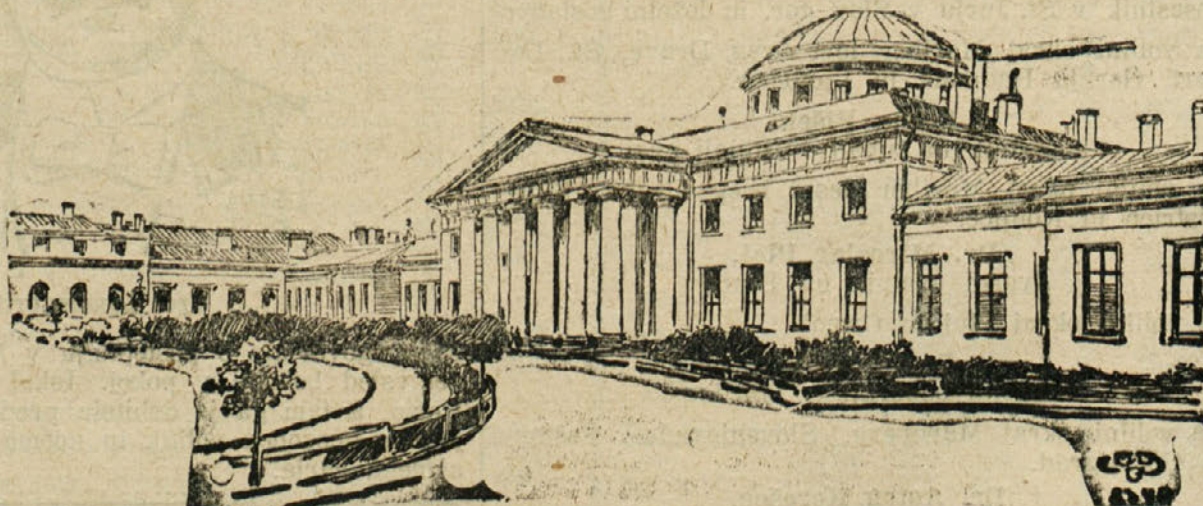
že pač parkrat vršili jako sijajno, a da bi se v posameznih župnijah prirejala v večjem obsegu mladeniška zborovanja, kjer bi nastopalo več fantov kot govornikov, o tem še nismo brali. In pri nas smo imeli tak shod. Zato je pa bilo tudi zanimanje zanj splošno. Cerkvena hiša je bila natlačeno polna, a tudi zunaj jih je mnogo stalo. Gotovo je bilo čez 250 udeležencev. Nastopili so štirje mladeniško-govorniki, kot uvod k vsakemu govoru so pa mlajši fantje deklamirali primerne pesmi. Navdušeno je prednašal Jož. Goropešek mladeniško budnico: „Vstanimo, bratje!“ Na to je pa Mat. Grobler poročal o ustanovnem shodu Slovenske kmečke zveze v Mariboru, katerega se je tudi sam udeležil. Razvil je na kratko poglobitve točke programa Kmečke zveze in navduševal navzoče, naj pristopajo k njej in delajo z vsemi močmi za kandidate Kmečke zveze. Veliko smeha je povzročil R. Lesjak s svojo deklamacijo: „K b' sodov ne b'lo“ popravljeno v smislu abstinentov. Na to je pa govoril Alojz Čulk o „največjem in najbolj nepotrebnem davku“, ki ga ljudje plačujejo kralju alkoholu. Pokazal je žalostne posledice pijančevanja za državo, deželo, občino, družino in za pozameznika. Klical je na boj proti pijančevanju in vsem prireditvam, katerih namen in konec je pijančevanje. Ganljiva je bila tretja deklamacija: „Križ“, ki jo je lepo, z križem vroki, prednašal Fr. Blatnik. Na to je pa imenitno govoril A. Rančigaj, probujen mladenič iz sosedne Gomilske „O naših socialnih razmerah“ in pokazal, da le veren, izobražen, trezen in varčen narod ima obstoj in bodočnost. Zadnji je prednašal Fr. Ahtik pesem: „Naše geslo.“ Govoril je pa o našem geslu: „Vse za vero, dom, cesarja“ Karol Čulk. Povedal je, zakaj so razni naprednjaki tako gorki duhovnikom in ovrigel obrekovanje, da duhovniki želijo, naj bi bilo ljudstvo nevedno in neizobraženo, ker ravno duhovniki največ storijo za izobrazbo ljudstva, ker vodijo skoro vsa izobraževalna društva, prirejajo podučne shode in poštene veselice, navdušujejo mladino za strokovno izobrazbo in jo navajajo k treznosti in varčnosti. Vsaki deklamaciji in še bolj vsakemu govoru sledilo je navdušeno ploskanje. Saj so pa naši fantje nastopali tudi s tako samozavestjo in govorili s takim navdušenjem, da jih je bilo veselje gledati in poslušati. Omenim še samo, da so si govorili fantje sami sestavljali s pomočjo raznih brošur, n. pr.: Sv. vojska, Naši liberalci, Štajerski Sloveni, kaj hočemo itd. in časopisov. Pokazali so naši fantje, da se vedno bolj približujejo namenu mladeniškega gibanja, ki obstoji po besedah kaplana-voditelja v tem, da bi iz fantov postali možje, krščanski po življenju in mišljenju, ki se ne bodo bali svojega kršćan-

Ruska državna zbornica.

Rusko ljudstvo je vladal še pred letom car sam. A vsled nemirov se je odločil dati tudi ljudstvu ustavo in ž njo državno zbornico ali duma. Prva zbornica ni mogla delovati, ker so bile še razmere preveč nejasne in se ni našla medposlanci primerna večina za resno delovanje.

Duma je bila razpuščena in druge volitve razpisane. Vo-

litve so se izvršile in duma se je zbrala. Toda zborovanje še ni trajalo par dni in zgodila se je nesreča, strop nad duma se je vdrl. K sreči ni bilo ob dogodku seje, tako da nobeno človeško življenje ni prišlo v nevarnost. Poslanci

Ruska državna zbornica.

pa so se začasno morali preseliti v drugo poslopje. Mislilo se je, da je hudobna roka bila kriva nesreče, a izkazalo se je, da je bil strop le slabo zidan.

akega prepričanja tudi v javnosti kazati, da bi iz njih postali strokovno izobraženi kmetje in gospodarji, možje, trezni in zavedni. Seznaniti se pa morajo mladeniči tudi z raznimi političnimi strankami in navajati k javnemu delovanju v krščansko-socialnem smislu.

Domače novice.

Sv. Urban pri Ptuj. Na nekatere naše ljudi še vedno ima velik upliv „Štajero“ in njegovi privrženci. Letos je bila v večini naših občin volitev novih občinskih odborov in predstojnikov. Volitve so izpadle po zanimanju volilcev. Kjer se namreč volilci niso zanimali in brigali za volitve, je izpadlo slabo za nje. Sedaj pa naj trpe in prenašajo slabe posledice svoje malomarnosti. Novo izvoljeni župani pa si naj izvolijo in upeljuje slovensko uradovanje, ter naj odpravijo vse nemčurske zakonotne pisarje. Bojujejo se naj za narodno stvar in jo podpirajo! Še nekaj bi vam, dragi Urbančani, rad na srce položil. V najobilnejšem številu se udeležite volitev v državni zbor. Stojte kot en mož na narodnem stališču in volite kandidata, katerega bo postavila Kmečka zveza. Le edino ona bo imenovala kandidata, kateri se bo potegoval za kmete, za vero in narodne pravice. Ne verjemite krotarski stranki in njeni blatni cunjli. Toraj volit vsi! Mladeniči in možje v boj! Tudi naše zavedne mladenke ste poklicane za agitacijsko delo. Bog z vami in sreča naša! Volilec in agitator.

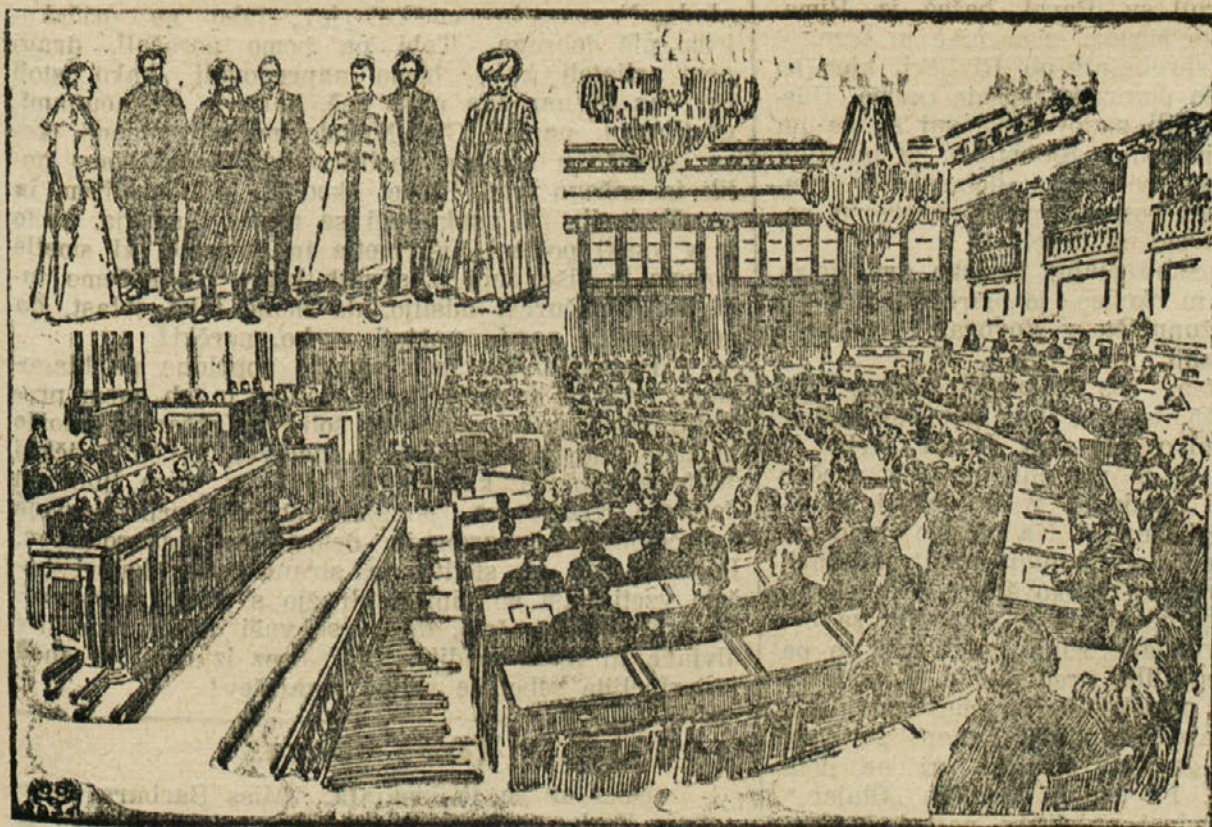
Krvni davek. Dne 11. marca so potrdili v Celju izmed 175 mladeničev 53, dne 12. marca pa izmed 194 mladeničev 40, dne 13. marca so jih izmed 158 potrdili 32 in 14. marca izmed 178 mladeničev 39. V Šmarju so jih potrdili 15. t. m. izmed 188 35 in 16. marca izmed 151 38. V Laškem so izmed 168 mladeničev 18. t. m. potrdili 40 in 31 dne 20. t. m. med 184 mladeniči.

Postelja gorela. Dekla trgovca Prsteca v Mariboru je postala skoraj žrtev lastne neprevidnosti. Zjutraj, ko je pogledala na uro, če je že čas za vstati, je vrgla vsled neprevidnosti uživalico na posteljo ter se potem še za nekaj časa ulegla. Naenkrat se vsled vročine zbudi in zapazi, da gori postelja in da je cela kuhinja polna dima. Popolnoma

omamljena je še vendar imela toliko moči, da je odprla okno. Nato je razmetala postelj in pogasila ogenj.

Sv. Anton v Slov. gor. Kakor slišimo, se bo v kratkem vršilo pri deželskih goricah cepljenje tri na suho. Pretekli dve leti so opravljali to delo mladi ljudje obojega spola iz neke sosednje župnije. Nismo jim bili nevošljivi, le zelo nevoljni smo bili radi obnašanja nekaterikov. Ker slišimo, da nameravajo letos zopet priti, opozarjamo g. oskrbnika deželnih nasadov, da je v naši domači župniji že dosti sposobnih cepjarjev, kateri bodo vsak večer po dovršenem delu zahajali na svoj dom.

Gor. Radgona. Našo dekliško zvezo je zadel velik udarec, ker so jo zapustile tri dobre članice. Omožila se je 4. febr. pridna, narodna mladenka Liz. Rožman, igralka in pevka našega Bralnega društva, z narodno zavednim fantom, pevovodjem društvenega pevskega zbora g. Vek. Manko. Srčne častikle! Upamo, da bosta novoporočenca še nadalje prijazno sodelovala. — Kmalu nato je odšla Ton. Hrašovec k svojemu stricu Fr. Hrašovec, c. k. sodniku v Gradec. Radi svoje šaljivosti in prijaznega vedenja je bila ne le v zvezi, temveč tudi pri drugih ljudeh zelo priljubljena. Upamo, da se nam v nemškem mestu ne bo odtujila, saj ji je g. stric prišedšoj ostro zabičal rekoč: „Narodna pa moraš ostati“. Imenovanima mladenkama se dekliška zveza na tem mestu najsrčneje zahvaljuje za veliko požrtvornost. — Umrla je 23. sušca Terezija Lipič, mnogoletna voditeljica dekl. Marijine družbe. Bila je v svoji nežni mladosti kakor tudi v poznejših letih vzor deklet širne petrovske župnije; tiha in ponižna, ostra kadar se je šlo za pravico, potrpežljiva po dolgi, mučni bolezni. Večletni revmatizem jo je tako zmučil, da se zadnje tri mesece nikamor ni mogla premakniti in so ji kosti v desnem kolenu in v rokah pod laktom strohnele. Kako so jo vsi spoštovali, je pokazal njen pogreb; velika množica ljudstva, trije g. duhovniki, belooblečena dekleta so jo spremili k počitku. Počivaj v miru draga sestra. Saj naša srca ostanejo Ti zvesta. — Na Velikonočno nedeljo pa je odpihal vlak s č. g. Vogrinom kot župnikom župnije Sv. Barbara v Halozah. Prisrčna hvala za trud, ki ga je imel kod duh. voditelj naših zvez. Bog plati! Želimo v kratkem narodnega na-

Seja v ruski dumi. Na levi nekatere naše ruskih poslancev.

Seja v ruski dumi.

Prinašamo slike sejne dvorane v ruski dumi. Na desni zgoraj v kotu so slike nekaterih poslancev. V ruski dumi so zastopani vsi stanovi, žal, da je tudi mnogo židov, ki so največja nesreča za rusko državo. Oni so najstrastnejši hujskači in povzročitelji vseh nemirov.

Deset tisoč let stare ribe. V zapadnem delu Združenih držav so kopali tunel in pri tem so našli na plasti soli. Sredi teh plasti so našli ribe, ki so izgledale, kakor bi jih kdo pravkar vzel iz ledenice. Učenjaki pravijo, da je bilo pred 10.000 leti tamkaj jezere.

slučajna. — Kaj pa očka Vračko? Gotovo boste zopet kandidirali za — dolgi nos!

Umor v Studencih pri Mariboru. K orožnikom v Studencih je priletela v petek, dne 22. m. m. posestnica Marija Mlinarič ter začela pripovedovati, da jo je delavec Anton Slaček, s katerim je skupaj živela, zvalil v klet, kjer jo je napadel s sekuro in nekim železom. Kričal je: „Sedaj je tvoja zadnja ura!“ Posrečilo se ji je ubraniti se napadalca ter zbežati v sosednjo hišo, od koder je šla k žandarmeniji. Dva orožnika in občinski sluga so šli z Marijo Mlinarič v hišo, kjer so našli Slačka v kleti nezavestnega v svoji krvi ležati. Prenesli so ga v sobo, kjer so dognali, da je mrtev. Na mesto došla sodnijska komisija in zdravnik so našli na Slačku dva hudi rani. V trebuhu je imel veliko rano, povzročeno z velikim nožem, na glavi je pa imel več udarcev s sekuro, eden mu je preklal glavo. Klet so našli povsod s krvjo poškropljeno. V enem kotu v mlaki krvi velik kuhinjski nož, na drugi strani pa krvavo sekuro. Mlinarič, ki je omožena, a živi ločena od svojega moža, je doma v Kapeli pri Radencih. Doma se je seznanila z želarskim sinom Antonom Slačkom. Ker pa ni mogla doma živeti z njim, šla sta v Studence, kjer sta kupila majhno hišico. On je dobil delo pri tesarskem mojstru Ornigu, ona je pa imela majhno branjarijo. Ker je on vse zapil, bil je vedno prepirljiv v hiši, ki se je končal na tako strašen način. Mlinarič so zaprli in oddali v bolnišnico, ker ima lahke poškodbe na glavi.

Koroške novice.

Volilci v volilnem okraju Pliberk, Dobrlavas, Železna Kaplja, Borovlje je kandidat g. Grafenauer. G. Grafenauer je znan kot vnet zagovornik kmečkih in delavskih koristi. Dne 14. maja volite vsi tega kandidata! Sedaj pa na agitacijo!

Skocijan v Podjuni. Tokratni mesečni sestanek bralnega društva, ki se je vršil pri Ruš-u v nedeljo, dne 10. sušca t. l., nas je presenetil z nekaj posebnim. Spored je obetal predavanje o Rimu in Rivijeri. Te kraje pa nam govornik g. Samobor Medgorski ni samo opisal, temveč jih tudi po skioptikonu predložil na steno. Videli smo izmed rimskih cerkva: papežovo palačo (vatican) in književnico, znani amfiteater, v katerem je storilo več svetnikov mučeniško smrt. Gledali smo vio appio, na kateri se je baje vrnil sv. Pavel bežeč iz Rima, kakor še razne druge rimske spomenike in trge. V duhu smo se nato sprehajali ob Rivijeri, kjer so posebno vzbujale našo pozornost košate palme. Udeleženci, upamo, so bili zadovoljni, saj so se pa slike tudi posrečile izvrstno. Skioptikon je lastnina slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva v Celovcu, ki ga posojuje pod primernimi pogoji slovenskim društvom na deželi.

Vovbra. Krščansko-socialno ljudsko društvo za Vovbra, Sv. Štefan in okolico je priredilo dne 1. aprila v prostorih župnišča v Vovbrah svoj prvi občni zbor s predavanji.

Djekše. Žalosten, res žalosten pogreb smo imeli pri nas dne 15. marca, ko smo pokopali v Hudem kraju Habernikovega sina Jurija Jerka. V nežni mladosti 17 let se je preselil gotovo v srečno večnost blagi pobožni mladenič. Z žalujočimi sorodniki Ti kličemo, dragi Jurij: Na veselo svidenje tam gori nad zvezdami! — Če tudi razni možakarji na vse pretege hvalijo velikovškega Nageleja Sternbirta in ga priporočajo, da bi ga volili za državni zbor, si bode vendar večina naših mož in pa mladeničev dobro premislila, predno dne 14. majnika oddajo svoje glasove nemško-liberalnemu kandidatu. Nagele je sicer nevaren kandidat, znan po vsej okolici. A priporočja ga tista stranka, ki ne dela drugega, kot dolgove. Po svojih časnikih „Stajero“ in „Bauernzeitung“ zmiraj nesramno napada in blati krščansko vero in dušne pastirje. Kdor je proti katoliškemu duhovniku, je tudi proti veri, zakaj z du-

hovniki stoji in pade tudi krščanska vera. Proti Sternbirtu pa moramo biti še povrh radi tega, ker se on z Velikovčani poteguje samo za železnice in Sinčevsi do Velikoveca. Nasprotuje pa železnici, ki bi naj šla iz St. Pavla čez Grebinj-Vovbre-Trušnje-Frajdemberg in Celovec in ki bi tudi našim Gorjancem prinesla veliko koristi. On sicer kmetom nasproti to taji, a vendar je res. Zategadelj ga tudi Grebinjčani in spodnji velikovski okraj ne mara.

Smarjeta pri Velikovu. Ob veliki udeležbi ljudstva smo tukaj dne 8. marca pokopali 84letne Frančiško Moric iz znane Hornarjeve hiše v Hrenovčah. Glinjive nagrobnice je pri sprevodu, v cerkvi in na grobu popeval možki zbor iz St. Jurija. Dne 6. aprila se vrši v Smarjeti komisija okrajnega glavarstva glede potrebnih poprav pri cerkvi in župnišču. Dal Bog, da se kmalu izvrše potrebne poprave ter dobe dobri smarješki in želinski in rani svojega stalnega dušnega pastirja. — Radi letošnje hude pozne zime se naši kmetje zelo bojijo, da bodo morali podorati veliko ozimline, ter sejaati jarino.

St. Lipš. Dragi „Naš Dom“, si naš že dolgo kratkočasil in vezal na naš dom, ker beremo tukaj zelo radi, pa ti nismo še nič hvaležnosti skazali. Mi tebe že poznamo kot iskrenega prijatelja mladine, ti nas pa še nič. Odslej moramo stopiti v tesno zvezo, da se bomo še bolj za te zanimali, ti pa za nas. Saj Korošec tako zelo potrebuje prijatelja, ki ga tolaži, budi, brani. Navada stara je bila tudi naša, le tožiti in zdihovati, da ni nič početi, dokler nam ne dajo boljših šol. Kakor otrok igrače, smo se tudi mi naveličali toženja in zdaj vstajamo, pa že hodimo, da je veselje. Lani je prebil g. župnik Ivan Hojnik iz Koprivne, mlad, živ, talentiran, delaven, neustrašen in požrtvovalen do skrajnosti, z velikim trudom in vztrajnim vežbanjem deklet in fantov v igrah ledeno skorjo. Mladina, kar je dobra, hvala Bogu večina, je že polna navdušenja, dekleta so igrale že večkrat „Lurško pastarico“ in „Sv. Nežo“, fantje pa „Sanje“ in „Krčmar pri zvitem rogu“, zdaj pa hočejo fantje imeti že svojo lastno izobraževalno društvo, g. župnik jim bo oskrbel prostor. Vzbujajočega narodnega življenja nam ne bo nobena sila zadušila, ampak oveteti in rasti mora, kakor v naravi zunaj, ko gorko solnce stali ledeno zemeljsko skorjo in vzbudi pomladansko življenje. Bomo sami sebi svoja šola, mladim, narodu; oči vlade, Nemcev in nemškutarjev, tako ne pričakujemo nič dobrega. Tebi pa bomo poročali, dragi nam prijatelj, kako bomo napredovali, kako stoji pri nas in narodna naša reč, kako je s štacunami, gostilnami, napisi, Ciril-Metodovimi užgalicami, kavo, narodnim kolekom, politiko itd. Plevel bomo pulili iz našega vrta. Plevel škodljiv je liberalizem in nemškutarija. V vsaki hiši se napravi smetja, za to je v vsaki pošteni hiši metla in pometal, ki smetje pomete iz hiše, tudi iz skritih kotov. To hočemo tudi mi. Nemčurčki mislijo, da imajo tako oblast, da smejo oni z nami pometati — ho, norčki!

Prevalje. Na belo nedeljo popoldne po blagoslovu se vrši tu pri Steklu volilni in ob enem protestni shod proti „svobodni šoli.“ Krščanski možje in žene, slovenski kmetje in delavci, ki se količkaj čutite krščansko, katerim še klije v srcu ljubezen do vere Kristusove, pokažite ob tej priliki svoje ogorčenje nad nesramnim delovanjem nasprotnikov. Pokažite, da ne stojite na strani tistih, kateri hočejo vzeti naši mladini najdražjo svetinjo, sv. vero. Vi vsi, kateri nočete, da bi se vaši otroci vzgojili v divjake in ajde, pridite, vsak brez izjeme, na shod in pripeljite seboj še veliko tovarišev!

Razne novice.

Osem ur se je smejala. Miss Barbara Barr v New-Yorku se je skoraj 8 ur smejala in tako je le malo manjkalo, da ni vsled tega umrla. Miss Barr je obiskala nedavno svoje znanke, katerih eden

je povedal nekaj tako smešnega, da se je vsa družina do solz smejala. Gospodična Barr pa ni mogla prenehati s smehom, katerega je bilo slišati par streljajev daleč. Znanec so skušali na vse načine, da bi ji ustavili smeh, toda vse je bilo zaman. Radi tega so poslali k njej dva zdravnika, toda vkljub temu se je smejala naprej do 10. ure zvečer. Se le

potem je postajala vsak trenutek slabše in se prenehala smejati. Ko se je prebudila, je bila tako slaba, da se ni mogla nekaj časa ganiti, vendar je pa sedaj zopet zdrava.

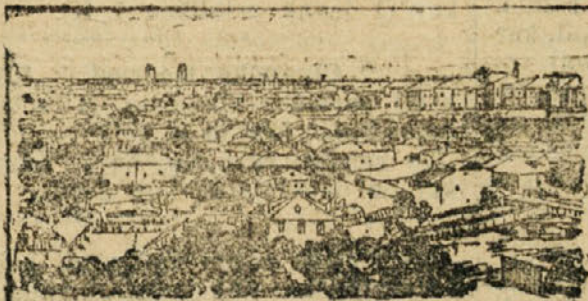
Grofica se poročila s ciganskim vojvodom. V Sopronju na Ogrskem se je grofica Vilma Festetics poročila s sopronjskim ciganskim vojvodom.

Kmečki upor na Rumunskem.

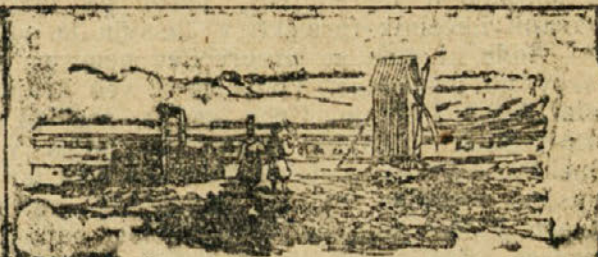
Na Rumunskem je zemlja večinoma last bojarjev (plemenitašev). Ker se pa ti ne brigajo dosti ali pa sploh nič za obdelovanje zemlje, dajo jo v najem, sami pa se vozijo in razveseljujejo. Da rabijo torej vedno in mnogokrat hitro denar, je umljivo. Kmetje, ki so imeli njih zemljo v najemu, jim mnogokrat niso mogli tako hitro polati denarja, ker ga seveda niso imeli pri roki. To prilično so porabili židje, ki so vzeli veliko posestev v najem in bojarjem takoj izplačali najemnino, mnogokrat še za eno ali tudi več let naprej. Na ta način je postal žid skoraj neomejen gospodar rumunske zemlje. Žid je pa tudi prelen, da bi sam v potu svojega obraza zemljo obdeloval; on je le bolj za trgovino, kjer se na različne načine mnogo lažje denar zasluži. Židje so torej dali svoja posestva kmetom v najem in sicer pod kolikor mogoče visoko ceno. Kmetje so morali vzeti, da so se preživeli. Da pa kmete še bolj stiskajo, združili so se ti najemniški židje in so potem združeni narekavali najemnino. Kmetje so morali delati kakor črna živina, samo da so se bomo preživeli, jud pa je vtaknil velikanski dobiček v žep. Pa še eno sredstvo je iznašel vražji jud, da je izsesal zadnji krajcar iz ubogega kmeta. Imeli so večinoma v lasti trgovine in žganjarne, in žganje je bila prava kuga za izsesano ljudstvo.

Slednjič je bilo tudi kmečke potrpežljivosti konec, trda in žuljava pest se je dvignila proti svojemu tlačitelju in če je tudi tu pa tam malo hudo udarila, ne smemo tega obsojati. Saj jud ni poznal čisto kmeta nobenega usmiljenja, ampak ga je izsesoval do mozga.

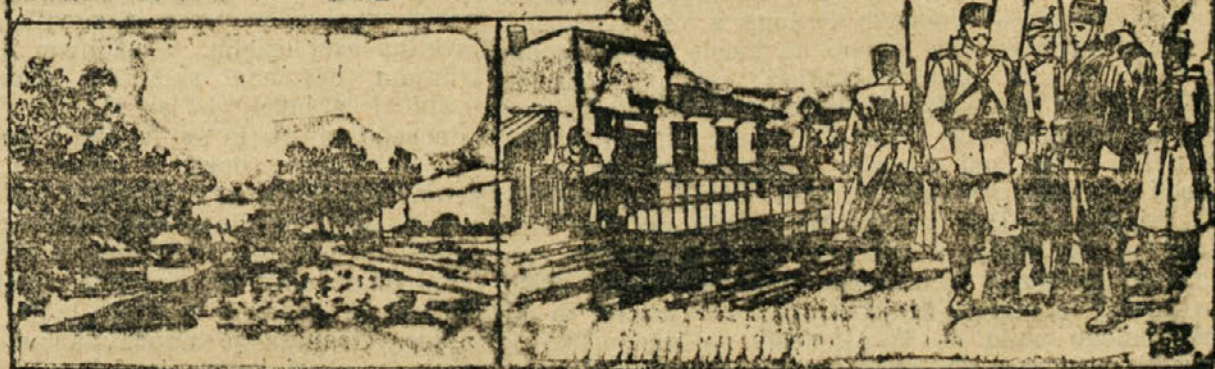
Dne 17. m. m. so izbruhnili nemiri v sev. Rumuniji v okrajih Jassy in Suszava, ki mejejo na našo državo. Kmetje so zahtevali, da se razdeli zemlja

Rumunsko mesto Jassy.
Rumunska vaa.

Pokrajina ob reki Moldavi.
Vojaska straža v Jassy.

Rumunci na trgu.

veleposestnikov in da se poženejo judovske pitavke iz dežele. Od tod se je potem širil upor po ostalih krajih. Judje so prestrašeni bežali čez bližnjo mejo v Avstrijo. Samo prve dni je pribežalo čez 7000 judov čez mejo.

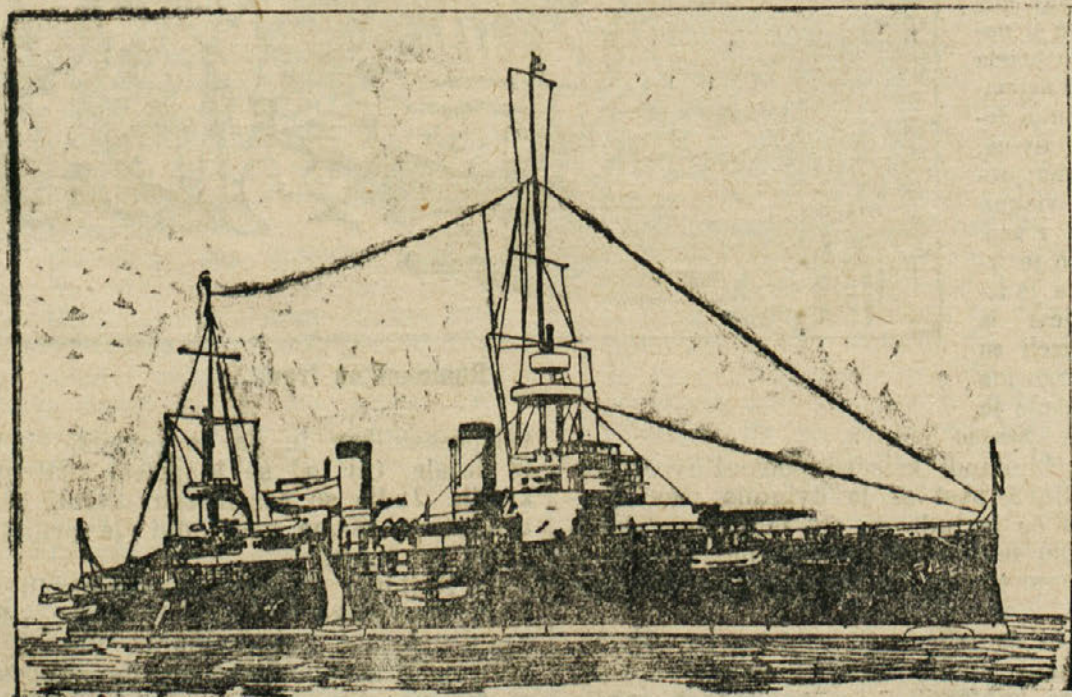
Najhuji nemiri so izbruhnili v Bothšanija blizu Avstrijske meje ob Bukovini. Kmetje so zažgali judovsko predmestje in krvavo pretepli Jude. V Drohoju so planili kmetje na veleposestniške dvorce ter megote prisilili, da so obljubili, prepustiti

kmetom svoja zemljišča. Ko je prišlo vojaštvo, so se kmetje umaknili, a se kmalu nato zopet privabili na veleposestniške dvorce ter jih naskočili, potem pa v mestecu razbili vse judovske trgovine. En bataljon pehote je v diru korakal proti kmetom, toda ti so se šele umaknili, ko so oddali vojaki eno salvo v zrak. Vojaki so prijeli 18 kmečkih vodij. V Berezanah so kmetje judovske bajte popolnoma porušili. Vojaštvo je ustrelilo 5 izgrednikov, devet pa težko ranilo. Okrajni načelnik (prefekt) v Jassyju je odstopil, ker mu vlada ni dala za preprečitev nemirov dovolj vojakov na razpolago. Vlada je v več krajih proglašila obsedno stanje. Upor se je razširil tudi na okraj Buzen. Skupine kmetov so udrle v mestece Sucieva, kjer so razdejali židovske hiše ter so s kamenjem vsprejeli vojaške. Vojaki so vstrelili štiri kmete. V Dorshaju je 4000 kmetov napadlo mesto, kjer so pričeli pustošiti in pleniti. Ker se niso hoteli pokoriti, so vojaki streljali, nakar se je začelo grozno klanje. — Vojaštvo postopa z vso strogostjo. V Giurginu je izvršilo napad na kmete ter jih mnogo ustrelilo. Ko so vojaki postrežali vse patrone, so odšli, nakar so kmetje zopet jeli pleniti. Kmalu prihiteli nova stotnija ter odda tri salve. Mnogo kmetov je ubitih. Tudi pri Podolu, kjer so kmetje hoteli udreti v mesto, so vojaki napad odbili in ustrelili 60 vstašev. — Hud boj se je razvil pri Crevetiji. Šestkrat so kmetje z neznansko močjo napadli pehote, ki je bila v veliki manjšini. Pehoti je prišlo na pomoč topništvo, ki je streljalo v kmete in jih jako mnogo ubilo. — V Alteneštu so kmetje, ko so zasedli mestece, šli pred hišo občepriljubljenega, sicer bogatega, zdravnika, Grka dr. Moskovici. Tu so nagovorili prestrašenega zdravnika in njegovo rodbino sledeče: „Gospod zdravnik Vam in Vaši rodbini jamčimo za življenje, ker ste naš dobrotnik. Varovali Vas bomo z našim življenjem, toda dopustiti morate, da izpodimo iz mesta judovskega žganjarja“. Judovski listi so skušali na vse mogoče načine očrnuti kmete pred svetom ter so pisali grozovite reči o njih. Veliko teh grozovitih vesti je judovska izmišljotina. Da je imel upor svoj uspeh, kaže poročilo, ki pravi, da je vlada odstavila vse prefekte (načelnike okrajev), ter imenovala nove. Ob enem je izdala na prebivalstvo oglas, v katerem napoveduje, da se ustanovi poljedelska banka za nakup zemljišč, da se bodo dala državna posestva v najem kmetom ter da se odpravi več davkov, ki tarejo kmete. Sodišča lahko razveljavijo najemniške pogodbe med judi in kmeti ako so v njih pogoji, ki škodujejo kmečkim koristim. Nobena pogodba ne velja več kot

za dobo petih let. Noben najemuik — to je naperjeno proti judom, ki od bojarjev veleposestnikov najemajo posestva in jih dajo zopet s petdesetodstotnim dobičkom v najem kmetom — ne sme vzeti v najem več kot dve posestvi. Tisti najemniki, ki niso rumunski državljani, morajo plačati 50odstotni zemljiški davek. Iz Bukarešta se poroča, da znaša škoda, katero so nabravili uporniki, 100 milijonov frankov (1 frank približno 1 K).

d Ciganska modrost. „Kaj misliš Jaka? po svoji pameti: ali nam je solnce potrebnejše kot luna?“ — „No, to je pač neumno vprašanje!“ — „To vendar vsak ve, da je luna bolj potrebna, zakaj po dnevi je že itak svetlo.“

Velika eksplozija na bojni ladji. Na eni največjih in najnovejših francoskih bojnih ladij, imenovani „Jena“, se je zgodila 12. m. m. popoldne velika eksplozija. V zadnjem delu ladje so se nahajala ogromna skladišča brezdimnega smodnika. Slučaj je hotel, da se je blizu te shrambe razletel torpedo in na to se je užgal še smodnik. Ladja se je nahajala v doki, iz katerega je bila odstranjena vsa voda, ker so hoteli sprednji del ladje popraviti. Vsled tega je bila velika nevarnost, da se še ostalih shramb smodnik ne užge. Poveljnik neke pet minut daleč usidrane ladje je videl pretečo nevarnost, za to je nameril iz svoje ladje s topom na zatvornico. Granata je napravila na zatvornici ogromno luknjo, skozi katero je drla voda, tako da so se tudi notranji prostori „Jene“ kmalu napolnili z vodo in so bile s tem preprečene nadaljne eksplozije, ki bi znale postati usodepolnega pomena za ves arzenal, ki se nahaja ob tulonski luki, kjer se je ta nesreča pripetila. — Zadnji del ladje je popolnoma uničen, debele jeklene oklopjače so se vsled hude vročine zvile, kakor papir. Ubitih je okrog 100 oseb, mnogo več ranjenih. Slučaj je hotel, da se je nahajala večina moštva ob istem času na prednjem delu ladje in so tako mnogokateri ušli gotovi smrti. Uničena ladja je bila zgrajena pred devetimi leti, prostora je imela za 700 mož, dolga je bila nad 120 m in 21 m široka. Namenjena je bila službi v Sredozemskem morju; konjskih sil je imela 16.400. Vsega skup ima Francija v svojih brodovjih 32 tako velikih oklopnih, kakor je bila „Jena“. Vseh oklopnih pa ima Francoska mornarica 62, ravno toliko jih je v delu. Število vseh bojnih ladij, vračunši 18 podmorskih ladij, pa znaša 480 s 3849 topovi.

Bojna ladija „Jena“.

Pisanke Korenčkovega Tomaža.

Slika iz vojaškega življenja. Spisal E.

Torek pred velikonočno nedeljo stali smo pri raportu, proseč za dopust. Da nisem jaz našel milosti, to ni bilo čudno, ker sva si bila z gospodom stotnikom vedno v jezi.

Ali te milosti ni dobil tudi Korenčkov Tomaž in to me je potolažilo. Vzor vojaka-prostaka Vam je bil. Malo počasen, kadar je bilo ravno treba, ali vsako nedeljo je imel najsvetlejšo gumbe, najbelejši ovratnik, čez teden najčistejšo puško, brezmadežno pri vsakojakih vizitah.

Na njegovi postelji bi moral pri belem dnevu z lučjo iskati dlačice, da bi jo odpihnili, in za vsak prašek, ponudil bi pektak. Da bi videli na polici njegovo obleko, zagotavljam Vas, zemljemerec ne potegne s črtalom ravnejše črte, no bila je ravna črta od vrhne modre suknje do najspodnejših belih hlač. Čemu, zakaj, iz kakšnega razloga ni našel milosti pred stotnikom, ta vprašanja sem premleval v mislih polni glavi.

Korenčkov Tomaž ne pojde na dopust. To je bil čudež, kakoršnega še ni doživela naša stotnija. Spomin na to me še sedaj razgreje tako, da ne morem pozabiti njegovih lesketajočih se gumbov, blestečega orla, svetlo-bele rože, snažne puške itd.

Sam pa je bil poparjen, kakor da bi vtil vanj, niti primere ne dobim za količino njegove poparjenosti. S težkim trudom je pogoltnil nekaj solz, prisiljeno se nasmehnil, odšel k svoji postelji, potegnil izpod postelje svojo škrinjico, usedel se na njo in podprl z rokama glavo. Mej dnevom se ni nikdar vlegel na posteljo.

Ko so srečnejši tovariši odšli, odklenil je škrinjico, potegnil iz nje precej čisto polo papirja in zavitek; pri tem delu mu je zopet nekaj solz kanilo na čedno srajco.

Sama sva ostala z bednim Tomažem.

Ležal in pretvarjal sem se že na postelji. Stopil je k meni in me poprosil z malo ihtečim glasom naj mu zapišem nekaj vrstic domov, naj ne pozabijo pisank itd.

Ko sem srečno dokončal pismo na stariše, tedaj se mu je debela solza prikradla na rejeno ogoroto lice. Še Matevžetovi Miki pišite zraven, da jej voščim veselo Veliko noč in dosti pisank, in na koncu:

Kako me srček boli,

To je bil konec vsakega pisma.

Kako so sprejeli doma drobno pismo namesto korenjaškega Tomaža, o tem molče vsi vsedoki. Ali gotovo so skrbeli za pisanke. Prebravši pismo, otrnili so gospodar, mati in bratje par solz in šli po posode za kolače.

Tako sklepam jaz, iz česa ti moji sklepi, povem pozneje.

V sredo so dobili pismo. V četrtek so pekli že in odposlali pridjavši gnjat, nekaj pomaranč, kakor da bi se v mestu ne dobile; pismo, v katerem je bilo nekaj ovenka, pristavili naročilo, naj sam nese v najbližjo cerkev vse blagoslovit; v petek je bilo tukaj, Tomaža pa tedaj že ni bilo. V četrtek mu je namreč stotnik povedal, da naj gre le na dopust, da ne pojde pa nikdar več, če se bo še enkrat predrznil tako slabo streljati, kakor na cvetno soboto. Tomaž doma ali vsaj blizu doma, pisanka v vojašnici!

Pri naši stotniji smo imeli tedaj moža, kateremu so djali, ali po pravici ali po krivici, kdo bo to sodil, še predno je odšel v vojake, ne baš vabljivo ime „kurji tat“. Domačinci so trdili, da je to ime značilo njegov stranski poklic, katerega je izvrševal s precejšnje premetenostjo. Dolg je bil in suh

in vse na njem bilo je dolgo in suho. Dolgi, koščeni so bili prsti, dolge noge, skratka vse dolgo.

Precej z lahka je spravil druge nesrečnike, kateri niso bodisi zaradi slabih kondukt, bodisi zaradi še slabše mošnjice odšli domov, na izborni misel, pogoltniti Tomaževe pisanke. Potrebno je bilo odpreti trdni zaboj. Bajonet je bil takoj pri roki, dobili so še klešče. „Kolikor moči varujte deske, da se zabije potem vse lepo nazaj“, komandiral je „kurji tat“. To jim je šlo po godu, kmalu so sijale kurjemu tatu rdeče Tomaževe pisanke v obraz in debele pomaranče, tako zlato rumene, da se mu je kar skominalo v ustih.

Tudi svinjina mu je bila po volji, potic bi se tudi ne branil, ali potico načeti, to ne kaže. Kakor so drugi mislili, so mu bili najbolj všeč goldinarji, ali na te so skrbno pazili drugi, da mu ni nobeden ostal med prsti. Te so djali lepo nazaj v papir. Nató se je pričela gostija.

Kurji tat je vzel pisanko, nalahko jo prebodel v sredi počrez in odvzel rahlo obe lupini. Strokovnjak je bil v tem poslu. Istotako je uničil z drugim spretnostjo in umetnostjo, akopram so poskušali za njim. Ali on je bil dobra duša. Tomažu je hotel ohraniti vsaj lupine cele, če ne že polne pisanke in lupil vsem in za vse, samo da oni doneso komis in svilnatega papirja. Še tisti dan so ostale samo razvaline pisank. Drugi dan spravili so se na pomaranče, ravno tako jih jim je lupil „kurji tat“, velikonočno nedeljo pa so poskušali še precej previdno in po malem svinjino. „Kurji tat“ bi jo pokušal rad še v ponedeljek, a to se je zdelo drugim malo preveč in spomnili so ga na to, da naj misli, kakor je obljubil, na prenovljenje piruhov in pomaranč. Tu je pozval vse, naj prinesejo komisa, čimbolj plesniv, tim boljši. Donesli so mu vsega, on ga je mesil, zavil v svilen papir, nadjal lupine in pisanke so bile gotove in tako je doletela ta čast vse lupine. Ta človek bi bil po mojem mnenju najboljši kipar, da bi se bil izučil, ali največji slepar, da bi bil izučen kemik. Potem jih je dal v zaboj, položil v istem redu nanj desko in ga zabil in mirnim srcem s svojimi drugovi čakal prihoda Tomaževega.

Kot vesten vojak došel je Tomaž že v torek popoldne mesto v sredo zjutraj in poprašal precej po zaboji. Zaboj je nedolžno, kakor da bi se ga še ne dotaknile rokovnjaške roke, ležal pod posteljo. Povedati moram, da Tomaž ni bil kaj dobrih rok, velik sebičnež je bil in malokdo se je mastil ob njegovih darovih. Danes pa je bil posebno dobre volje. Komaj je odkrnil deske, že je ponujal nesrečnikom pisanke in pomaranče. Reči se mora, da jih nismo bili posebno veseli, potem je razrezal potico in kolač, na katerih pa človek z navadnimi zobmi ni mogel veliko opraviti. Boljše vsejedno kot star komis! Svinjino pa je hranil zase, toliko zaželjene stvari ni pokušil nobeden.

Čakali smo mi, kedaj pokusi pisanko in dolgo nismo čakali. Odluščil je lupino, ali ne tako na lahko kakor „kurji tat“. Potem je ugriznil v svilen papir, skozi katerega se je večim očem svetil komis, a on tega ni zapazil. Ali mej zobmi se mu je zdela pisanka malo pretrda in pregrenka. Tomaž je imel dobre zobe, junaško ugrizne drugič in obstane.

„Teh pisank pa že niso znesle naše kure“, dejal je na videz mirno, poskusil drugo in tretje jajce ali vseh 50 bilo je istega okusa in trdosti kot prvo. Daniti se mu je jelo v glavi in koj si je mislil, da je temu vzrok „kurji tat“. Molčal je ali strašno se je maščeval. Poklical je nekaj litrov piva, razdelil svinjino in kolač in gostil vse — razven „kurjega tatu“. — Ta pa je dva dni klaverno postopal po hodniku in večkrat obiskaval Korenčka, toda brez vspeha.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške želodčne kapljice.

Pakraške želodčne kapljice:
Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bo-
lesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, po-
spešujejo prebavo, zganjajo male in velike
gliste, odstranjajo mrzlico in vsa druge bo-
lezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravijo
vse boleti na jetrah in vranici. Najboljše
sredstvo proti boleti maternice in madron;
zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in
naslovi:

Peter Jurišić,
lekarnar v Pakracu št. 101
(Slavonija.)

Denar se pošilja naprej ali s povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K,
24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v.
Manj kot 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel.

Se rabi z prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam
v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, suhemu betegu, težkemu dihanju, astmi, proti
bodenju, kataru in odstranjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših
prsnih in pljučnih katarih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K,
4 originalne steklenice 5 K 60 v; 6 originalnih steklenic
8 K 30 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od
mene pod naslovom: 10-7

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Vojaška pisarna Emil Kokstein
Gradec, Stempfergasse 3.

Pojasnila, nasveti, prošnje, vloge, stro-
kovnjaška mnenja itd. (4-8)
v vseh vojaških zadevah.

Rodoljubi!

Slovenoi!

Spominjajte se ob vsaki
priložnosti naše

**družbe sv. Cirila
in Metoda.**

Pozor,
kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi,
katero izvršujem že 26 let, se mi
je posrečilo s časoma iznajti
sredstvo za rast brk in las, proti
izpadanju las in za odstranitev
prhlja (luskin) na glavi, to je

Kaplor št. 1.

Cena je (franko na vsako pošto):
1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka
5 K. Prosim, da se naroči samo
od mene. Naslov je: P. Jurišić,
lekarnar v Pakracu, Slavonija.
Denar se pošlje naprej ali s
pokošnim povzetjem. 5-5

Doktorja pl.
Trnkóczy-já,
svetovno znane
redilno varst-
veno sredstvo,
ki je bilo na
razstavah odli-
kovano s naj-
boljšimi pohva-
lami, dobiva se
pristno pod
marko
Maxim
pri vsakem tr-
govcu. Po pošti
se razpošilja
najmanj 5 sa-
vitkov za 2 K
70 v. Lekarna
Trnkóczy v
Ljubljani. Po-
narejalec se
sodnijske ka-
nujejo. (12-12)

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje
in zunanje bolezni — to je do sedaj
najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno
deluje in pomaga v mnogih boleznih.
Osobito deluje izvrstno proti protinu
(giltu), reumatizmu, bodanju, tr-
ganju, glavobolu, zobobolu, prso-
bolu, kašlju, prehlajenju, sušici, je-
trni in bubrežni bolezni, želodčni
in črevesni bolezni, napihavanju,
grču, zgagi, proti bljuvanju itd.

Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

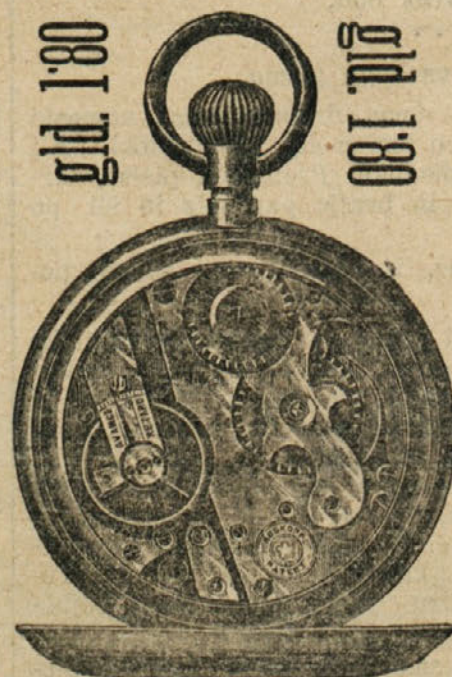
Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobra in ugodnega okusa
so, tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto:
12 stekleničic (1 tucat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v,
36 stekleničic (3 ducate) 12 K 40 v.

Manje od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

!Zahtevajte!
cenik brezplačno!

Nikelnasta ura po
snovi Roskopf, natanko
idoča.

Ista, original precisi-
ons patent Roskopf,
kakor je slika gld. 3.

Garancija 3 leta, ali se
denar vrne.

Srebrne ure po gld. 3-50
srebrne veržice „ 1-20
budilka po „ 1-40
stenske pendel ure „ 4-—

Največja tovarniška
zloga in pošiljalnica
ur, srebrnine in zlat-
nine.

Anton Kiffmann, Maribor M. 7.